

qui debet, ut nemini se intelligat commendationem unquam fuisse. Quamobrè à te majorem in modum peto, ut, cum omnes meos, æquè ac tuos observare pro nostra necessitudine debeas, hunc in primis ità in tuam fidem recipias, ut ipse intelligat, nullam rem sibi majori usui, aut ornamento, quàm meam commendationem, esse potuisse. Vale.

ARGUMENTUM.

Petit, ut Manium Curium ab omni incommodo, detrimento, molestia integrum conservet. Vide epist. 17.

M. T. C. Aucto Procos. S. D.

Sumpsi hoc mihi pro tua in me observantia, quàm penitus perspexi, quamdiù Brundusii fuimus, ut ad te familiaritèr, et quasi pro meo jure scriberem, si qua res esset, de qua valdè laborarem. M. Curius, qui Patris negotiatur, ità mihi familiaris est, ut nihil possit esse conjunctius. Multa illius in me officia, multa in ullum mea, quodque maximum est, summus inter nos amor, et mutuus. Quæ cum ità sint, si ullam in amicitia mea spem habes; si ea, quæ in me officia, et studia Brundusii contulisti, vis mihi etiam gratiora efficere, quamquàm sunt gratissima; si me à tuis omnibus amari vides; hoc mihi da atque largire, ut M. Curium sartum, et reatum, ut ajunt, ab omnique incommodo, detrimento, molestia sincerum, integrumque conserves. Et ipse spondeo, et omnes hoc tibi tui, pro me recipient, ex mea amicitia, et ex tuo in me officio maximum te fructum, summamque voluptatem esse capturum. Vale.

ARGUMENTUM.

P. Messienum commendat.

M. T. C. P. Cæsio S. D.

P. Messienum, equitem romanum, omnibus rebus ornatum, meumque perfamiliarem, tibi commendo ea commendatione, quæ potest esse diligentissima. Peto à te et pro nostra, et pro paterna amicitia, ut eum in tuam fidem recipias, ejusque rem, famamque tueare. Virum bonum, tuæque amicitia dignum tibi adjunxeris, mihiqûe gratissimum feceris.

ARGUMENTUM.

Hospitem suum Aristotelem commendat.

M. T. C. Regi S. D.

A. Licinius Aristoteles, Melitensis, antiquissimus est hospes meus, et præterea conjunctus magno usu familiaritatis. Hæc cum ità sint, non dubito, quin tibi satis commendatus sit. Etenim ex multis cognosco, meam commendationem plurimum apud te valere. Hunc ego à Cæsare liberavi. Frequens enim fuerat nobiscum: atque etiam diutius in causa est, quàm nos, commoratus. Quò melius te de eo existimaturum arbitror. Fac igitur, mi Rex, ut intelligat, has sibi litteras plurimum profuisse. Vale.

ARGUMENTUM.

Genacilium Curvum commendat.

M. T. C. Q. Thermo propræt. S. D.

L. Genacilio Curvo jam pridem familiarissimè

utor, optimo viro, et homine gratissimo. Eum tibi penitus commendo, atque trado: primum ut omnibus in rebus ei te commodes, quoad fides tua, dignitasque patietur: patietur autem in omnibus. Nihil enim abs te unquam, quod sit alienum tuis, aut etiam suis moribus, postulabit. Præcipue autem tibi commendo negotia ejus, quæ sunt in Hellesponto: primum, ut obtineat id juris in agris, quod ei Pariana civitas decrevit, et dedit, et quod semper obtinuit sine ulla controversia: deinde, si quid habebit cum aliquo Hellespontio controversiæ, ut in illam, rejicias. Sed non mihi videor, cum tibi totum hominem diligentissimè commendarem, singulas ad te ejus causas perscribere debere. Summa illa sit, quidquid officii, beneficii, honoris in Genuciliam contuleris, id te existimabo in me ipsum, atque in rem meam contulisse. Vale.

ARGUMENTUM.

Primum agit gratias Thermo, quod Marcilium liberalissime tractaverit: deinde petit, operam det, ne socrus Marcilii rea fiat.

M. T. C. Thermo propræt. S. D.

Cum mihi multa grata sunt, quæ tu, adductus mea commendatione fecisti, tum in primis, quod M. Marcilium amici, atque interpretis mei filium, liberalissimè tractavisti. Venit enim Laodiceam, et tibi apud me, mihique propter te gratias maximas egit. Quarè, quod reliquum est, à te peto, quando apud gratos homines beneficium ponis, ut eò libentius his commodes, operamque des, quoad fides tua patietur, ut socrus adolescentis rea ne

fiat. Ego cum antea studiosè commendabam Marcilium, tum multò nunc studiosius, quod in longa apparitione singularem, et propè incredibilem patris Marcilii fidem, abstinentiam, modestiamque cognovi. Vale.

ARGUMENTUM.

Commendat Annejum, legatum suum, in controversia Sardoniana.

M. T. C. Thermo propræt. S. D.

Etsi mihi videor intellexisse, cum tecum Ephesi de re M. Annei, legati mei, locutus sum, te ipsius causa vehementer omnia velle: tamen et M. Annejum tanti facio, ut mihi nihil putem prætermittendum, quod illius intersit: et me à te tantum fieri puto, ut non dubitem, quin ad te tuam voluntatem magnus cumulus accedat commendationis meæ. Nam cum jamdiu diligerem M. Annejum, deque eo sic existimarem, ut res declarat, quod ultro ei detulerim legationem, cum multis petentibus denegassem; tum verò posteaquam mecum in bello, atque in re militari fuit, tantam in eo virtutem, prudentiam, fidem, tantamque erga me benevolentiam cognovi, ut hominem neminem pluris faciam. Eum cum Sardonianis habere controversiam scis. Causam tibi exposuimus Ephesi: quam tu tamen coram facilius, meliusque cognosces. De reliquo mihi mehercule diù dubium fuit, quid ad te potissimum scriberem. Jus enim quemadmodum dicas, clarum, et magnam cum tuâ laude notum est: nobis autem in hac causa nihil aliud opus est, nisi te jus instituto tuo dicere. Sed tamen, cum

me non fugiat, quanta sit in prætoris auctoritas, præsertim istâ integritate, gravitate, clementia, qua te esse inter omnes constat: peto abs te pro nostra conjunctissima necessitudine, plurimisque officii paribus, ac mutuis, ut voluntate, auctoritate, studio tuo perficias, ut M. Annejus intelligat, te et sibi amicum esse, quod non dubitat (sæpè enim mecum locutus est), et multò amicio-rem his meis litteris esse factum. In tuo toto imperio, atque provincia nihil est, quòd mihi gratius facere possis. Jam, apud ipsum, gratissimum hominem, atque optimum virum, quàm benè positurus sis studium tuum, atque officium, dubitare te non existimo. Vale.

ARGUMENTUM.

Negotia Cluvii Puteolani commendat.

M. T. C. Thermo propr. S. D.

Cluvius Puteolanus valdè me observat, valdè-que est mihi familiaris. Is ità sibi persuadet, quod in tua provincia negotii habet, nisi, te provinciam obtinente, meis commendationibus conferat, id se in perditis, et desperatis habiturum. Nunc, quandò mihi ab amico officiosissimo tantùm oneris imponitur, ego quoque tibi imponam pro tuis in me summis officiis; ità tamen, ut tibi nolim molestus esse. Myllasii, et Alabandenses pecuniam Cluvio debent. Dixerat mihi Euthydemus, cum Ephesi essem, se curaturum, ut Ecdici Myllasii Romam mitterentur. Id factum non est: legatos audio missos esse: sed malo Ecdicos ut aliquid

confici possit. Quare peto à te, ut eos, et Alabandenses jubeas Ecdicos Romam mittere. Præterea Philotès Alabandensis Cluvio dedit: hæ commissæ sunt. Velim cures, ut aut de hypothecis decedat, easque procuratoribus Cluvii tradat, aut pecuniam solvat. Præterea Heracleotæ, et Bargyletæ, qui itè debent, aut pecuniam solvant, aut fructibus suis satisfaciant. Caunii præterea debent, sed adjunt, se depositam pecuniam habuisse. Id velim cognoscas: et si intellexeris, eos nequè ex edicto, nequè ex decreto depositam habuisse, des operam, ut usuræ Cluvio, instituto tuo, conserventur. His de rebus eo magis laboro, quòd agitur res Cn. Pompeii etiam, nostri necessarii, et quòd is magis etiam mihi laborare videtur, quàm ipse Cluvius: cui satisfactum esse à nobis valdè volo. His de rebus te vehementè etiam, atque etiam rogo. Vale.

ARGUMENTUM.

Petit à Thermo, ut Annejum, legatum suum, remittat: eumque in negotio suo commendat.

M. T. C. Thermo propr. S. D.

Quò magis quotidè ex litteris, nuntiisque bellum magnum esse in Syria, cognosco, eò vehementè à te pro nostra necessitudine contendo, ut mihi M. Annejum legatum primo quoquè tempore remittas. Nam ejus opera, consilio, scientia rei militaris vel maximè intelligo, me, et temp. adjuvari posse, quod nisi tanta res ejus ageretur, nec ipse adduci potuisset, ut à me discederet, nequè ego, ut eum à me dimitterem. Ego in Cili-
ciam proficisci cogito circitè Kalend. Majas. An.

te eam diem Annejus ad me redeat, oportet. Illud, quod tecum et coram, et per litteras diligentissimè egi, id et nunc etiam, atque etiam rogo, curæ tibi sit, ut suum negotium, quod habet cum populo Sardiniano, pro causæ veritate, et pro sua dignitate conficiat. Intellexi ex tua oratione, cum tecum Ephesi locutus sum, te ipsius Anneii causâ omnia velle: sed tamen sic velim existimes, te mihi nihil gratius facere posse, quàm si intellexero, per te illum ipsum negotium ex sententia conficisse. Idque quamprimùm ut efficias, te etiam, atque etiam rogo. Vale.

ARGUMENTUM.

Commendat L. Custidium.

M. T. C. C. Titio, L. F. Rufo præt. urb. S. D.

L. Custidius est tribulis, et municeps, et familiaris meus. Is causam habet: quam causam ad te deferet. Commendo tibi hominem, sicuti tua fides, et meus pudor postulat, tantùm, ut faciles ad te aditus habeat; quæ æqua postulavit, ut, lubente te, impetret; sentiatque, meam sibi amicitiam, etiam cum longissimè absim, prodesse in primis apud te. Vale.

ARGUMENTUM.

Commendat M. Fabium.

M. T. C. C. Curtio Pæducæano præt. S. D.

M. Fabium unicè diligo, summaque mihi cum eo consuetudo, et familiaritas est pervetus. In

ejus controversiis quid decernas, à te non peto, (servabis, ut tua fides, et dignitas postulat, editum, et institutum tuum) sed ut quàm facillimus ad te aditus habeat, quæ erunt æqua, lubente te impetret: ut meam amicitiam sibi, etiam cum procùl absim, prodesse sentiat; præsertim apud te. Hoc vehementè etiam atque etiam te rogo. Vale.

ARGUMENTUM.

Commendat Livinejum libertum.

M. T. C. C. Munatio C. F. S. D.

L. Livinejus Trypho est omninò L. Reguli, familiarissimè mei, libertus, cujus calamitas etiam officiosior me facit in illum: nam benevolentior, quàm sempèr fui, esse non possum: sed ego libertum ejus per se ipsum diligo. Summa enim ejus ergà me officia extiterunt iis nostris temporibus, et quibus facillimè bonam benevolentiam hominum, et fidem perspicere potui. Eum tibi ità commendo, ut homines grati, et memores benemeritos de se commendare debent. Pergratum mihi fecetis, si ille intellexerit, se, quòd pro salute mea multa pericula adierit, sæpè hyeme summa navigarit, pro tua ergà me benevolentia gratum etiam tibi fecisse. Vale.

ARGUMENTUM.

Commendat Pinnium in exactione pecuniæ, quam ei Nicæenses debent.

M. T. C. P. Silio Propræt. S. D.

T. Pinnio familiarissimè me usum esse, scire te

arbitror: quod quidē ille testamento declaravit, qui me tūm tutorem, tūm etiam secundum hāredem instituerit. Ejus filio, mirē studioso, et erudito, et mōdesto pecuniam Nicāenses grandem debent ad H. S. octogies: et, ut audio, in primis volunt ei solvere. Pergratum igitū mibi feceris, quāndō non modo reliqui tutores, qui sciunt, quanti me facias, sed etiam puer ipse sibi persuasit, te omnia mea causa facturum esse, si dederis operam, quoad tua fides, dignitasque patietur, ut quamprimū pecunia Pinnio solvatur Nicāensium nomine. Vale.

ARGUMENTUM.

Primū de Attilio gratias agit, deinde Quintum fratrem commendat.

M. T. C. Silio Propræt. S. D.

Et in Attilii negotio te amavi: cum enim serō venissem, tamen honestum equitem romanum beneficio tuo conservavi, et meherculē semp̄ sic in animo habuī, te in meo aere esse propt̄ Lamiae nostri conjunctionem, et singularem necessitudinem. Itaque primū tibi ago gratias, quōd me omni molestia liberas: deinde impudentia prosequor: sed idem sarciam, te enim semp̄ sic colam, et tuebor, ut quem diligentissimē. Quintum fratrem meum, si me diligis, eo numero cura ut habeas, quo me. Itā magnum beneficium tuum magno cumulo auxeris. Vale.

ARGUMENTUM.

Commendat M. Lænium studiose admodū.

M. T. C. Silio Propræt. S. D.

Non putavi fieri posse, ut mihi verba deessent, sed tamen in M. Lænio commendando desunt. Itaque rem tibi exponam paucis verbis, sed tamen ut planē perspicere possis voluntatem meam. Incredibile est, quanti faciamus et ego, et frater meus, qui mihi charissimus est, M. Lænium. Id fit cū plurimis ejus officiis, tūm summa probitate, et singulari modestia. Eum ego à me invitis-
simus dimisi, tūm propt̄ familiaritatem, et consuetudinis suavitatem, tūm quōd consilio ejus fidelī, ac bono libent̄ utebar. Sed vereor, ne jam mihi superesse verba putes, quā dixeram defutura. Commendo tibi hominem, sicut intelligis, me, de quo ea suprā scripserim, debere commendare. A teque vehement̄ etiam, atque etiam peto, ut, quod habet in tua provincia negotii, expedias: quod tibi videbitur rectum esse, ipsi dicas. Hominem facillimum, liberalissimumque cognosces. Itaque te rogo, ut eum solutum, liberum, confectis ejus negotiis per te, quamprimū ad me remittas. Id mihi, fratrique meo gratissimum feceris. Vale.

ARGUMENTUM.

Agit gratias de Nerone honorificentissimē tractato; eumque in omnibus rebus vehementer commendat.

M. T. C. Silio Propræt. S. D.

Nero meus mirificas apud me tibi gratias egit,

prostris incredibiles, ut nullum honorem sibi haberi potuisse diceret, qui à te prætermisus esset; magnum fructum ex ipso capies. Nihil est enim illo adolescente gratius: sed meherculè mihi quoque gratissimum fecisti; pluris enim ex omni nobilitate neminem facio. Itaque si ea feceris, quæ ille per me tecum agi voluit, gratissimum mihi feceris. Primum de Pausania Alabandensi, sustentem rem, dum Nero veniat. Vehementè enim ejus causa cupere eum intellexi. Itaque hoc valde te rogo. Deindè Nisæos, quos Nero in primis habet necessarios, diligentissimèque tuetur, ac defendit, habeas tibi commendatissimos: ut intelligat illa civitas, sibi in Neronis patrocinio summum esse præsidium. Strabonem Servilium tibi sæpè commendavi: nunc eò facio id impensius, quòd ejus causam Nero suscepit. Tantùm à te petimus, ut agas eam rem, nec relinquant hominem innocentem ad alicujus tui dissimilis quæstum. Id tùm gratum mihi erit: tùm etiam existimabo, te humanitate tua esse usum. Summa hujus epistolæ hæc est, ut ornēs omnibus rebus Neronem, sicut instituisti, atque fecisti. Magnum theatrum habet ista provincia, non ut hæc nostra, adolescentis nobilis, ingeniosi, abstinentis commendationem, atque gloriam. Quare si te fautore usus erit, sicut et uretur profectò, et usus est, amplissimas clientelas acceptas à majoribus confirmare poterit, et beneficiis suis obligare. Hoc in genere si eum adjuveris eo studio, quo ostendisti, apud ipsum præclarissimè posueris, sed mihi etiam gratissimum feceris. Vale.

ARGUMENTUM.

Cupit pactiones per Hispanem cum civitatibus confici, in eoque illum Silio commendat.

M. T. C. Silio Propræt. S. D.

Cum P. Terencio Hispone, qui operas in scriptura pro magistro dat, mihi summa familiaritas, consuetudoque est: multaque, et magna inter nos officia paria, et mutua intercedunt. Ejus summa existimatio agitur in eo, ut pactiones cum civitatibus reliquis conficiat. Non me præterit, nos eam rem Ephesi expertos esse, nequè ab Ephesiis ullo modo impetrare potuisse. Sed quoniam, quemadmodum omnes existimant, et ego intelligo, tua cum summa integritate, tùm singulari humanitate, et mansuetudine consecutus es, ut libentissimis Græcis, nutu, quod velis, consequare; peto à te majorem in modum, ut honoris mei causa hac laude Hispanem affici velis. Prætereà cum sociis scripturæ mihi summa necessitudo est, non solum ob eam causam, quòd ea societas universa in mea fide est, sed etiam, quòd plerisque sociis utor familiarissimè. Ità et Hispanem meum per me ornaris, et societatem mihi conjunctiorem feceris, tuque ipse et ex ejus observantia, gratissimi hominis, et ex sociorum gratia, hominum amplissimorum, maximum fructum capies, et me summo beneficio affeceris. Sic enim velim existimes, ex tota tua provincia, omnique isto imperio nihil esse, quod mihi gratius facere possis. Vale.

ARGUMENTUM.

Cæcinam in colligendis Asiaticæ negotiationis reliquiis commendat.

M. T. C. P. Servilio Isaurico Procos. S. D.

A. Cæcinam, maximè proprium clientem familiæ vestræ, non commendarem tibi, cum scirem, qua fide in tuos, qua clementia in calamitosos soleres esse, nisi me et patris ejus, quo sum familiarissimè usus, memoria, et hujus fortuna ita moveret, ut hominis omnibus mecum studiis, officiisque conjunctissimi, movere debeat. A te hoc omni contentione peto, sic, ut majore cura, majore animi labore petere non possim, ut ad ea, quæ tua sponte sine cujusquam commendatione faceres in hominem tantum, et talem, calamitosum, aliquem afferant cumulum meæ litteræ, quò studiosius eum, quibuscumque rebus possis, juves. Quòd si Romæ fuisses, etiam salutem A. Cæcinæ esse-mus, ut opinio mea fert, per te consecuti. De qua tamen magnam spem habemus, freti clementia collegæ tui. Nunc, quandò justitiam tuam secutus, tutissimum sibi portum provinciam istam esse duxit: etiam, atquè etiam te rogo, atquè oro, ut eum et in reliquiis veteris negotiationis colligendis juves, et ceteris rebus regas, atquè tueare. Hoc mihi gratius facere nihil potes. Vale.

ARGUMENTUM.

Commendat Andronem, Artemonis filium, Laodicensem.

M. T. C. Servilio S. D.

Ex provincia mea Ciliciensi, cui scis Asiaticas

attributas fuisse, nullo sum familiarius usus, quàm Androne, Arthemonis filio, Laodicensi: eumque habui in ea civitate tum hospitem, tum vehementer ad meæ vitæ rationem, et consuetudinem accommodatum: quem quidem multò etiam pluris, posteaquàm decessi, facere cœpi, quòd multis rebus expertus sum gratum hominem, meique memorem. Itaque eum Romæ libentissimè vidi. Non te enim fugit, qui plurimis in ista provincia benignè fecisti, quàm multi grati reperiantur. Hæc propterea scripsi, ut me non sine causa laborare intelligeres, et ut tu ipse eum dignum hospitio tuo judicares. Feceris igitur mihi gratissimum, si ei declararis, quanti me facias, id est, si receperis eum in fidem tuam, et, quibuscumque rebus honestè, ac sine molestia tua poteris, adjuveris. Hoc mihi vehementer erit gratum. Idque ut facias, te etiam, atquè etiam rogo. Vale.

ARGUMENTUM.

Significat, quàm sibi gratum fuerit, cursum illius navigationis cognoscere. Petit, ut de statu provincie, institutisque suis scribat, postremo suum officium ad omnia pollicetur.

M. T. C. P. Servilio Isaurico Procos. Collegæ S. D.

Gratæ mihi vehementer tuæ litteræ fuerunt, ex quibus cognovi cursus navigationum tuarum. Significabas enim memoriam tuam nostræ necessitudinis: qua mihi nihil poterat esse jucundius. Quòd reliquum est, multò etiam erit gratius, si ad me de repub. id est, de statu provincie, de institutis tuis familiaritèr scribes; quæ quamquam

ex multis pro tua claritate audiam, tamen libentissimè ex tuis litteris cognoscam. Ego ad te de reip. summa quid sentiam, non sæpè scribam, propter periculum ejusmodi litterarum: quid agatur autem, scribam sæpiùs: sperare tamen videor, Cæsari collegæ nostro, fore curæ, et esse, ut habeamus aliquam rempub. cujus consiliis magni referebat, te interesse. Sed, si tibi utilius est, id est gloriosius, Asiæ præesse, et istam partem reipub. malè affectam tueri, mihi quoquè idem, quod tibi, et laudi tuæ profuturum est, optatius debet esse. Ego, quæ ad tuam dignitatem pertinere arbitror, summo studio, diligentiaque curabo: in primisque tuebor omni observantia clarissimum virum, patrem tuum: quod et pro vetustate necessitudinis, et pro beneficiis vestris, et pro dignitate ipsius facere debeo. Vale.

ARGUMENTUM.

Petit, ut C. Curtium in fidem recipiat, habeatque in numero suorum.

M. T. C. Servilio Collegæ S. D.

C. Curtius Mithres est ille quidè, ut scis, libertus Posthmi, familiarissimi mei. Sed me colit, et observat æquè, atquè illum ipsum patronum sum. Apud eum ego sic Ephesi fui, quotiescumquè fui, tamquàm domi meæ: multa que acciderunt, in quibus et benevolentiam ejus ergà me experirer, et fidem. Itaque, si quid aut mihi, aut meorum cuipiam in Asia opus est, ad hunc scribere consuevi, hujus cum opera, et fide, tum domo, et re uti, tamquàm meâ. Hæc ad te eò plu-

ribus scripsi, ut intelligeres, me non vulgaritèr, nec ambitiosè, sed ut pro homine intimo, ac mihi pernecessario scribere. Peto igitur à te, ut in ea controversia, quam habet de fundo cum quodam Colophonio, et in cæteris rebus, quantum fides tua patietur, quantumque tuo commodo poteris, tantum ei honoris mei causa commodes: etsi, ut ejus modestiam cognovi, gravis tibi nulla in re erit. Si et mea commendatione, et sua probitate assecutus erit, ut de se benè existimes, omnia se adeptum arbitrabitur. Ut igitur eum recipias in fidem, habeasque in numero tuorum, te vehementèr etiam, atquè etiam rogo. Ego, quæ te velle, quæque ad te pertinere, arbitror, omnia studiosè, diligenterque curabo. Vale.

ARGUMENTUM.

T. Ampium Menandrum non vulgaritèr commendat.

M. T. C. Servilio Collegæ S. D.

Quia non est obscura tua in me benevolentia, sic fit, ut multi per me tibi velint commendari. Ego autem tribuo nonnunquam in vulgus, sed plerumque necessariis, ut hoc tempore: nam cum T. Ampio Balbo mihi summa familiaritas, necessitudoque est. Ejus libertum T. Ampium Menandrum, hominem frugi, et modestum, et patrono, et nobis vehementèr probatum, tibi commendo majorem in modum. Vehementèr mihi gratum feceris, si, quibuscumque rebus sine tua molestia poteris, ei commodaris: quod ut facias, te vehementèr etiam, atquè etiam rogo. Vale.

ARGUMENTUM.

Commendat T. Agusium veterem amicum.

M. T. C. Cassius Servil. Collegæ S. D.

Multos tibi commendem, necesse est; quod omnibus nota nostra necessitudo est, tuaque in me benivolentia. Sed tametsi omnium causa, quos commendo, velle debeo: tamen cum omnibus non eadem mihi causa est. T. Agusius et comes meus fuit illo miserimo tempore, et omnium itinerum, navigationum, laborum, periculorum meorum socius: neque hoc tempore discessisset à me, nisi ego ei permississem. Quare sic tibi eum commendo, ut unum de meis domesticis, et maxime necessariis. Pergratum mihi feceris, si eum ita tractaris, ut intelligat, hanc commendationem sibi magno usui, atque adjumento fuisse. Vale.

ARGUMENTUM.

Petit à Servilio ut omnibus rebus Cærelliæ benigne faciat, quemadmodum receperat.

M. T. C. Servilio Collegæ S. D.

Cærelliæ necessariæ meæ, rem, nomina, possessiones Asiaticas. commendavi tibi præsens in hortis tuis, quam potui diligentissimè: tuque mihi, pro tua necessitudine, proque tuis in me perpetuis, maximisque officiis, omnia te facturum liberalissimè recepisti. Meminisse te id spero: scio enim solere. Sed tamen Cærelliæ procuratores scripserunt, te propter magnitudinem provinciæ,

multitudinemque negotiorum, etiam, atque etiam esse commonefaciendum. Peto igitur, ut memineris, te omnia, quæ tua fides pateretur, mihi cumulatè recepisse; equidem existimo, habere te magnam facultatem (sed hoc tui est consilii, et iudicii) ex eo S. C. quod in hæredes C. Vennonii factum est, Cærelliæ commodandi. Id S. C. tu interpretabere pro tua sapientia. Scio enim, ejus ordinis auctoritatem semper apud te magni fuisse. Quod reliquum est, sic velim existimes, quibuscumque rebus Cærelliæ benignè feceris, mihi te gratissimum esse facturum. Vale.

ARGUMENTUM.

Gratularur de reditu incolumi: gratias agit quodammodo de Egnatio, et Oppio: petit, ut Antipatri filios sibi condonet.

M. T. C. Q. Philippo Procos. S. D.

Gratulor tibi, quod ex provinciâ salvum te ad tuos recepisti incolumi fama, et repub. quod si Romæ te vidissem, coram gratias egissem, quod tibi L. Egnatius, familiarissimus meus, absens, L. Oppius præsens curæ fuisset. Cum Antipatro Derbete mihi non solum hospitium, verum etiam summa familiaritas intercedit. Ei te vehementer succensusse audivi, et molestè tuli. De re nihil possum judicare: nisi illud mihi certè persuadeo, te talem virum nihil temerè fecisse. A te autem pro vetere nostra necessitudine etiam, atque etiam peto, ut ejus filios, qui in tua potestate sunt, mihi potissimum condones: nisi quid existimas in eare violari existimationem tuam: quod ego si ar-

bitrater, nunquam te rogarem, mihi que tua fama multo antiquior esset, quam illa necessitudo est. Sed mihi ita persuadeo (potest fieri, ut falar) eam rem laudi tibi potius, quam vituperationi fore. Quid fieri possit, et quid mea causa facere possis, (nam, quid velis non dubito) velim, si tibi grave non erit, certiore me facias. Vale.

ARGUMENTUM.

Oppium presentem, et Egnatii absentis negotiis commendat.

M. T. C. Philippo Procos. S. D.

Etsi non dubito pro tua in me observantia, proque nostra necessitudine, quin commendationem meam memoria teneas: tamen etiam atque etiam eundem tibi L. Oppium, familiarem meum, presentem, et L. Egnatii, familiarissimi mei absentis negotia commendo. Tanta mihi cum eo necessitudo est, familiaritasque, ut si mea res esset, non magis laborarem. Quapropter gratissimum mihi feceris, si curaris, ut is intelligat, me a te tantum amari, quantum ipse existimo. Hoc mihi gratius facere nihil potes. Idque ut facias, te vehementer rogo. Vale.

ARGUMENTUM.

Commendat Avianum Flaccum.

M. T. C. T. Titio, T. F. Legato S. D.

Etsi non dubito, quin apud te mea commendatio prima satis valeat: tamen obsequor homini fa-

miliarissimo C. Aviano Flacco: cujus causa omnia tum cupio, tum mehercule etiam debeo. De quo et presentem tecum egi diligenter cum tu mihi humanissime respondisti, et scripsi ad te accurate antea. Sed putat, interesse sua, me ad te quam sapissime scribere. Quare velim mihi ignoscas, si illius voluntati obtemperans, minus videbor meminisse constantiae tuae. A te idem illud peto, ut de loco, quo deportet frumentum, et de tempore Aviano commodos, quorum utrumque per eundem me obtinuit triennium, dum Pompejus isti negotio praefuit. Summa est, in quo mihi gratissimum facere possis, si curaris, ut Avianus, quando se a me amari putat, me a te amari sciat. Erit id mihi pergratum. Vale.

ARGUMENTUM.

Petit, ut C. Valgius emptam possessionem in agro Fregellano liberam, immunemque habeat.

M. T. C. Quatuor Viris, et Decurionibus S. D.

Tanta mihi cum Q. Hippii causae necessitudinis sunt, ut nihil possit esse conjunctius, quam nos inter nos sumus. Quod nisi ita esset, uterer mea consuetudine, ut vobis nulla in re molestus essem. Etenim vos mihi optimi testes estis, cum mihi persuasum esset, nihil esse, quod a vobis impetrare non possem, nunquam me tamen gravem vobis esse voluisse. Vehementer igitur vos etiam, atque etiam rogo, ut honoris mei causa liberalissime C. Valgium Hippianum tractetis, remque cum eo conficiatis: ut, quam possessionem habet in agro Fregellano a vobis emptam, eam liberam,

et immunem habere possit. Id si à vobis impetraro, summo me beneficio vestro affectum arbitror. Valete.

ARGUMENTUM.

Narrat officium suum: commendat M. Bollandum; petit, ut sibi servum Dionysium restituendum curet.

M. T. C. P. Sulpicio Imp. S. D.

Cum his temporibus non sanè in senatum ventitarem, tamen ut tuas litteras legi, non existimavi, me salvo jure nostræ veteris amicitiae, multorumque inter nos officiorum, facere posse, ut honori tuo dees em. Itaque affui, supplicationemque tibi lubentè decrevi; nec reliquo tempore ullo aut rei, aut existimationi, aut dignitati tuæ deero. Atque ut hoc tui necessarii sciant, hoc me animo erga te esse, velim facias eos per litteras certiores: ut si quid tibi opus sit, ne dubitent mihi jure suo denuntiare. M. Bollandum, virum bonum, et fortem, et omnibus rebus ornatum, meumque veterem amicum, tibi magnoperè commendo. Pergratum mihi feceris, si curaris, ut is intelligat, hanc commendationem sibi magno adjumento fuisse. Ipsumque virum optimum, gratissimumque cognosces. Promitto tibi, te ex ejus amicitia magnam voluptatem esse capturum. Prætereà à te peto majorem in modum pro nostra amicitia, et pro tuo perpetuo in me studio, ut in hac re etiam elaborēs. Dionysius servus meus, qui meam bibliothecam multorum nummorum tractavit, cum multos libros surripisset, nec se impunè laturum putaret, aufugit. Is est in provincia

tua. Eum et M. Bollandus familiaris meus, et multi alii Naronæ viderunt. Sed cum se à me manumissum esse diceret, crediderunt. Hunc tu si mihi restituendum curaris, non possum dicere, quàm mihi gratum futurum sit. Res ipsa parva, sed animi mei dolor magnus est. Ubi sit, et quid fieri possit, Bollandus te docebit. Ego, si hominem per te recuperaro, summo me à te beneficio affectum arbitror. Vale.

ARGUMENTUM.

Petit, ut Democritum Sicyonium in suam fidem recipiat.

M. T. C. Allieno Procos. S. D.

Democritus Sicyonius non solum hospes meus est, sed etiam, quod non multis contingit, Græcis præsertim, valdè familiaris. Est enim in eo summa probitas, summa virtus, summa in hospites liberalitas, et observantia: meque præ cæteris et colit, et observat, et diligit. Eum tu non modò suorum civium, verùm etiam propè Achajæ principem cognosces. Huic ego tantummodò aditum ad tuam cognitionem patefacio, et munio. Cognitum per te ipsum, quæ tua natura est, dignum tua amicitia, atque hospitio judicabis. Peto igitur à te, ut, his litteris lectis, recipias eum in tuam fidem, polliceare omnia te facturum mea causa. De reliquo, si, id, quod confido fore, dignum eum tuæ amicitia, hospitioque cognoveris; peto, ut eum complectare, diligas, in tuis habeas. Erit id mihi majorem in modum gratum. Vale.

ARGUMENTUM.

Cajum, et Marcum Avianos fratres commendat, alterum præsentem, alterum absentem.

M. T. C. Alieno Procos. S. D.

Et te scire arbitror, quanti fecerim C. Avianum Flaccum: et ego ex ipso audieram, optimo, et gratissimo homine, quàm à te liberaliter esset tractatus. Ejus filios, dignissimos illo patre, meoque necessarios, quos ego unicè diligo, commendo tibi sic, ut majore studio nullos commendare possim. C. Avianus in Sicilia est: Marcus est nobiscum, ut illius dignitatem præsentis ornes, rem utriusque defendas, te rogo. Hoc mihi gratius in ista pròvincia facere nihil potes. Idque ut facias, te vehementèr etiam, atque etiam rogo. Vale.

M. T. CICERONIS

EPISTOLARUM

AD TERENTIAM, ET ALIOS.

LIBER XIV.

ARGUMENTUM.

Exul deflet suam, suorumque calamitatem, ejusque culpam confert in amicorum consilia: villa venditionem prorsùs improbat: alia quædam scribit.

M. T. C. Terentiæ, Tulliolar, et Ciceroni suis S. D.

Et litteris multorum, et sermone omnium perfertur ad me, incredibilem tuam virtutem, et fortitudinem esse, teque nec animi, nec corporis laboribus defatigari. Me miserum, te ista virtute, fide, probitate, humanitate, in tantas ærumnas propter me incidisse! Tulliolarque nostram, ex quo patre tantas voluptates capiebat, ex eo tantos percipere luctus! nam quid ego de Cicerone dicam? qui cum primùm sapere cœpit, acerbissimos dolores, miseriasque percepit: quæ si, ut tu scribis, fato facta putarem, ferrem paulò faciliùs: sed omnia sunt mea culpa commissa, qui ab iis me amari putabam, qui invidebant: eos non sequerbar, qui petebant. Quòd si nostris consiliis usi essemus, neque apud nos tantum valuisset sermo aut